

Napodplani se čopini no tiskaju. Pripravna se pisma tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 10 nov. za svaki redak više 5 nov. ili u slučaju opetovanja uz pogodno sa upravom. Novci se šalju poštarskom nepunilicom (nesegno postalo) na administraciju: „Naša Sloga“ Imu, prozimo i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list neodaje na vrijeme, noka to javi odgovarajuću u otvorenu pismu, za koje se no plina poštarina, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na otvorenom arku.

Doplat se novčanju ako se i ne tiskaju.

Nobiljgovani listovi se ne primaju. Prodajna se poštarinom stoje 5 for. za soljako 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3, i 1 za pol godinu izvan carovine više poštarina.

Ma malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Torroneto br. 12.

Propadanje gospodarstva.

U agrikulturnih pokrajinah, medju koje spada i naša Istra, gospodarstvo je najbogatiji izvor narodnog prihoda, a tim prvi i glavni temelj narodnog napredka, dotično prvi i glavni temelj narodnog blagostanja. Guđe je gospodarstvo u povojih, ili guđe se ono razvija i ne vodi napredno i umno, taj neima govora o napredku ili narodnom dobrostanju. Kod nas se nemože kasati, da je gospodarstvo tokur u porodu, da se nije imalo kad razviti i usavršiti, to da radi toga u gospodarstvu za ostalimi naprednimi zemljama znostajomo, već su tomu posvo drugi razlozi.

Po našom nemjorodavnom sudu bili bi sliedeći po prilici uvodni propadanju gospodarstva, dotično soljčeva kod nas: 1. previsoki zemljištni porezi; 2. soljčki su posjedi proobteraci dugo su dabolimi interosi, kojih soljak nemože plaćati; 3. posjedi su često zapušćeni, jer vlastnik naimadu dostatno nije ni srodstva, da je umno obradjuje; 4. vlastnici diela svoja posjede medju svoju djecu na premuleno dielove; 5. gospodar ili soljak nije polazio nikakve škole, ili ako ju je polazio, nije se ga podučio u toli potrebitom gospodarstvu; 6. posjedi su izručeni kapitalu, a buduć je soljak većinom siromah, nemože dalje ako se neutože le pijavicom i odorovim i 7. naš soljak nije svuda jednako marljiv i štedan, štodljiv i skroman.

Što se tiče previsokih zemljištnih porozih, ti nisu valjda nigdje u Austriji soljaku toli težki i skoro nesnosljivi kao kod nas. On mora ne samo kao i svuda drugud snasti se porozu za državu, pokrajinu, občinu itd., već ga isto siromaha još većnu nego li sam taj zemljištni poroz, znostajomo odikupa ili desetine, koju mora najodnom

tačijom krivnjom s oka ili s hoka snasti i plućati. Nije študo dakle, što se je naš soljak, što no rieč do grla zadužio, te svoj nekodš liep posjed zemljištni dugovi obteretio, za koje nemože niti interesah plaćati. U mnogih slučajevih ostavio je naš soljak svoja zemljišta s lahkomunosti ili s nesrećo neobradjena, to nemože niti obitajli prahraniti, a kamo li da plaća porozo, staro dugovo ili interese. On slažo dug na dug sve dotla, dok ga privatni vjerovnik ili država ne besni na ulian.

Namajna krivnja propadanju gospodarstva jesu često diobo. Roditelji podijelo naimo svoj posjed medju svoju djecu na maleno dielove, to tako stvorio iz jedno sratno i dobrostojećo obitajli više njih biednih i nevoljnih. Guđe nasliedi palco jedno diela baština svojih roditeljah, taj biva obično obvezano, da izplati u novcu ostalu braću. Namajud navadno za to srodstva, duži se lievo i desno, dok neozupdo tako duboko, da se više iz dugovnih izkopati nemože.

Kod sadašnjih narodovitih godina ili šestih elementarnih nevoljah težko se je na povređa uzdržati i najumnijomu gospodarju. Tko je pako jednomo zapao medju šako pijavica i odorovih, tomu je težko pomoći. Ovi ga nepusto više od sobe dok mu napripiju i zadnju kap krvi. No, premda je često sam soljak krivac svojoj nesreći, to mu se pogledom na školeku gospodarstvu poduku kod nas nemože predbaciti. Komu je poznato, da ni nismo imali do nedavna skoro nikakve pučke škole, da je u mnogih krajevih niti danas neimamo, da se u obitajćih školah vrlo malo ili nitko u gospodarstvu nepodučajno — taj ču se snami složiti u tom, da je bio naš soljak u tom pogledu posvo sam sobi prepušćon.

Da neposjeduje svuda naš soljak onih vrlihah i kriepatih, koje su mu neobhodno potrebite hoće li da tola naproduje, toga se nemože žalibože zanijekati. U mnogih stranah Istro nemože se roći, da je soljak marljiv, štedan i štodljiv, već dapače upravo protivno. Lahko se duži; kad imado, obilno troši; malo radi, a za budućnost nerazbija si glavo.

Proma tomu što rekosmo krivi su rad propadanja gospodarstva ponešto agrarni zakoni, nešto previsoki porezi, zatim elementarno nevolja i napokon neukost, lianost ili razispnost samih soljakah. Taj su dakle u prvom redu dužna državno i zemaljska oblasi, da spase soljčstvo od gotovo propasti. Ovim mora u svemu na ruku ići crkva i škole, koje obće neposredno su pukom, i koje su zvano, da ga u moralu, radinosti, štodljivosti i skromnosti podučavaju, rukovode i udvsto.

Pogled po svietu.

Trst, dno 3. augusta.

Austro-Ugarska: Njeg. Veličanstvo Fran Josip I. sastati ču se dno 6. t. m. u Gatinu sa njemačkim carom Vilholmom, koji boravi taj u kurljih.

Bečke novine javljaju, da ču se sastati carevinsko vieće dno 24. septembra, a sjedišta da ču trajati četiri tjedno. Glavna ču mu biti zadaća, da razpravi zakonske osnove, koje se tiču porozu na slador i žestu (spirit). Zatim ču se sastati delegacije, a poslije njih zemaljski sabori.

Glasu se, da ču u carevinskom vieću biti manjo protivstavah proti uvedonju konfisionalnih školah nego li prije. Promjena nekotjih crkvenih zakonah, da ču se takodjer laglje iz-

vosti nego li bijaše to do sada mogudo.

Česki listovi sa tuže, da se vlada, naposo ministarstvo nauka, malo brine za česka škole obzirom na srednje škole, čomu da je kriva melodušnost sadašnje vlado. Ako se već Česi tuže, koji imadu u izobilju narodnih srednjih školah, što da rečomo mi, koji neimamo nijedno ?!

Kako smo već javili, sastati ču se do mala austrijski ministar izvanjskih posalah, grof Kalnoky s njemačkim kancelarom knezom Bismarckom u Kiatingou. Tomu sastanku pripisju veliku političku važnost, jer da ču se za kratko promjeniti sadašnji odnošaji izmedju evropskih državah. Englezta da se približuju Rusiji, a u Italiji da ču se dati nakon smrti ministra Depretisa drugi smjar izvanjskoj politici. O svemu tomu da ču se rečomi državnoi dogovarati.

Usljed izbora dalmatinskoga zastupnika g. Bulića za carevinsko vieće pložito je zemaljski zastupnik i urodni »Narodnog Lista« g. Juraj Biankini svoj mandat. Izborni njegov kotar, koji je do sada birao uvijek složno svoga zastupnika, razoisplao se ovaj put, a to je potaklo g. Biankini-a, na taj korak.

Slovenski zastupnik na carevinskom vieću, g. dr. Polkular izrazio se tu nedavno vrlo pohvalno o djelovanju slovenskih zastupnikah na carevinskom vieću. Slovenski zastupnici da ostajuju strogo ustrojeno trščanske obrtne škole, koja mora ostati kao čisto talijanski zavod, za Slovonce Trsta, okolice i Primorja zatorona. On se nada u ostalom, da ču se na Ljubljani otvoriti za Slovonce državna obrtna škola. Zaključujuć naglasio je dr. Polkular, da bijaše posliednje zasjedanje carevinskoga vieća od veliko važnosti. Ministarstvo grofa

PODLISTAK.

Nesretna oklada.

(Critica iz pučkog života. Napisao F. Hlamček.)

(Dalje.)

Kraj svećenika vidiš pravu sliku tugo i svedojnosti; vidiš taj kukavnu stariou, gdje se nemilo naričud, propinjo nad uzglavljom pustoga kreveta.

Teško li je, grozno li je čovjeku pri duši, kad mora na svojo oči gledati, kako ga nemila smrt lišava i posliednje nade, kako mu silomice sa njedara trga i posliednji mirisovi cvietak, kojoga mu miris tokar u staroških dnovih najljepše ugalja.

Sine moj, Ivane moj, jedini sine moj! kukala je nad uzglavljom umirućog sina staru kukavica.

Nu, on je više no čuje, više je no vidi — ne pozna.

Biedni svećeniko, koji često i često moraš motriti takovo prizore!

A! čovjek! mrtvač visok! krupan! majko! Ma a — ro! — i umuknu — umuknu za uviek.

Još mu se jednom duboki uzdah uzvine iz srca, otvori usta, ukodil svoj mrtvački pogled u čadjavu grodu izpod ornog krova, kukavica se postolja potrosu, i svo — bijaše gotovo — umrie.

Svano divno zimsko jutro, da ga divnjega u ono doba željeti no može. — Upravo se svršila prva mian, kad no se no daleko i široko stano razliogati turobaj glas najvedega zvona, javljajuć iz sna premlaj se brudi, — da se jo netko prosoho, iz ovoga puna biede i pečali, u drugi mirniji i sretniji život.

Svuda se začujo naglo otvaranje vratih, a znatiželjno žono, sanonih još očian, izloto na pragove svojih kućerica.

Bog te pomiluj tko god si! tužno uzklilno svaka, koja se pokazo.

Tko bi bio rekao? Jdna stara Dumol! Da se jo bar izgovorio i oglaso se u dvorištu žene, koje su s kranicami u rukuh hodilo iz crkve.

Tko je to umro, Maro? upita jedna sa kućnoga praga.

Ajmo, nesrećo! moja draga Kate! Jdna stara Dumol! Za dvo litro vina izgubila si! U! da se jo bar izgovorio! Maro! Što to govoriš?!

Pravu i gorku istinu, moja draga Kate!

Malo prije sam ga vlastitima očima vidjela. U! Strahota ga je niti pogledati! Glava mu je, prosto božo, kao kabal!

Sveta Marijo! što se jo to noćna priostilo?!

Takva vam je današnja mladost, moja draga! Za vino ču izgubiti i glavu! Da bi krđme barem po noći manje otvoreno bilo, svaga se toga ne bi dogadjalo.

A što ču jdna Maro? Pošla je na Rieku po robu, jer da ču se već početkom mesopusta viondati.

A što ču nego čekati drugoga? T! njo joj valjda Ivan postenju uzao!

No znam ja, moja Maro! Provisio su se družili.

No prošjo pol sata i tužna se zvonu sa zvonika javo. — Iz crkve izdjo troje svećenika, od kojih jo najstariji zaognut onim plaštom tugo. Zaokrenu ravno u poznatu nam uzalnu ulicu i baš u onu neznanu, biednu kućericu, u kojoj smo za jatrošnjeg mrakn promatrali onaj grozni prizor.

No treba valjda pitati, što im tamo nosi? Idu, da biednoj manji otgnu iz malena vrta četvrti joj i posliednji povenili cviet, koji je ona toliko godina najvećom pomnjom i mukom gojila. — Idu, da odnose iz miloga doma krđnoga mladića, koji jo jučer u svojom mladonadkom ardu gojio najljepšo nado o budućoj sroći, a danas ga ono, gdje na crnoj škripij leži obled i nepomičan, kad miramorni stup. — Strašan li je adeo umrla čovjeka!

Riečkim korsoni hrli amo tamo sila svakovećna svieta. Eno, tamo vidiš, gdje se oholo koda veliki gospodin staklenih oduh. — Kraj njega žuri se biedna sirotinja, koja valjda niti iz daleka nije dostojna njegova pogleda.

S druge strane ponosno stupa riečka paunita, bneajući kolotno na okolo svojo vrućko oko, no bi li umjetnim šarom namaznana lica zadržala srdce kog zanešajnika. Mimo nje prolazi herpa veselih mladica. Svatko od njih nosi u ruoi svoju viornu, akoprom no odvoč milu pratilicu. Živahni im se razgovor okvade oko ovog li onog predmeta. No čujš nego imona: trigonometrija, analitiku algebra, fizika, njemački, grčki itd. — Predjo se i na profesor. Nitko neće koga da pohvali, svakoga se pujo, svakog odsudjuje.

Izpod ono šudnovato uro, na kojoj se svakih pet časnova pomidru brojevi, kad da ih liko silomice tjera, nepomično stoji visoka, liopa, bjelolika diova. — Po širokoj odjeći starinskoga kroja, koja joj posvo dovro pđastaje na punalmo tiela, odmah vrši zakl. — Idu, da djevojka spada k onoj vrsti ljudi, što ju kličonji i ostali Primorci — no zna se baš zašto — „Bodni“ nazivlju. — Svoje velike, crne oči upravia jo ravno prama onoj strani, odmah se izveć četo onih silnih brdova jedva može razpoznati jrdor sveliko barke.

Maro! jesi li tvo kupila? javi se namoziva nje onizak čovjek, kojeg prije izmed ono izjavošvino nije opazila.

Još mi samo manjka klobuk za Ivana, pak sam gotova.

Eto! već su četiri i četvrt. Gledaj, da budeš šim prije kod barko, jer čomo večeraš svakako na put.

ako kulture. Da se možda što takova očekivati od onih bijelih Talijana pokazali su dno 10. maja 1886. kod državnih izbornih, kadno su župnika Monteliskoga g. I. Lijeka živim vapnom poljili a dne 1. jula 1887 istoga župnika pjskom posipali, izviđajući ga itd.

Buduć do se boju propasti, grudo sada na brzu ruku oostu na Brkaš, koja će samo trojici koristiti doim do mjesta i okolici naprtiti voliko troškova.

Obćinsko oostu, započeto prod trimi godinama, stoji zapušteno. Nu naši su se seljaci probudili, već poznaju dobro talijanske i kraljevske pijavice, pa će se jih takodjer otresti. Zadaje izbornu pobjedu uplivalo su dobro na narodnu svijest to sam slušao seljaka, koji su govorili: Buzet je naš, Pazin je naš i tako miora ići napred dok ne dobijemo sve, što je našo!

Mi neznamo što da priložimo ovim istinitim činjenicama.

Iz Vrbnika pišu nam prijatelj 1. agusta: Dno 24. jula slavio je drveni naš Vrbnik lipu svođanost. Toga bio dana prikazano je za prvi put nekrevavu žrtvu mladomienik g. Niko Gršković. Među brojnim odličnim gostovi, koji tom prilikom posjetili ovo naše mjesto, imali smo osobitu radost vidjeti i analužnog prvaka našeg, preavj. g. dr. Dinka Vitozda, rođjaka mladomienikova. U svjetlosti čina krasno i zanosno prosvadilo je slovo o vrljonoj oioni avota miora župnik punterški, volod. g. Ivan Spurošić, tjak mladog avodionika. — Mladomienik drugo potaknosit ovog svjetlog zgodjaja, srdačno čestitamo našemu mladomieniku i kao novom katoličkom avodioniku i kao pravom hrvatkom otačevioniku. Poživio ga Svomogudi mnoga ljota na spas rodu i domu!

Iz Bredoa primismo 2. t. m. Nemila smrt, koja Vam je ugrabila druga i srebro, kozaoravnoga g. Viktora Dolomina, koenula se i nus duboka. Njegovom smrtju nestado primorskim Slovonom prvaku i vodju, a svim nam čestita svojotnika i prijateljta. Vjodni pokoj podililo Svoviljni njegovom pupcu!

Dno 5. jula proslavismo i ovdje blagdan naših apotoluh sv. Cirila i Metodan. Naroda navrilo je odavud, to se je domala napunila župna celva pobožna puika, koji dolazi isto svako godino u većom broju, da se pomoli svojim svetim naučiteljima.

Ljotina je stajala do nođavna vrlo lipo, nu posliedje vrijeme prišla je silna vrućina a na grozdu pojavila se bolest, to nam je izdala nada na dobru ljotinu. Noznovna upravo toplina spallta je svaku njoznaju biljku, ljudino trajo pekosi jođto strajnuj žegi. Nu ono što nomašiti toplina to će žilbože gruba holost na grozdu. Nađi ljud neđada se nikako skloniti na amporanje, pak tako će ljotna ljuto avstrudati. Ako jli avakva novlja neopstradi, onda njma nelma pomuđi. Uživmo sv, da će i u tom kromiti nu boljo.

Narodna štacionica u Idriji kadna je posebni poziv k Wolfvoj avuđnosti, koja će se obaviti u nedelju dne 14. agusta povodom odličja spomon plodo na crkvi sv. Barburo, u kojoj bijaše pokojni knozbiskup Antun Alojzij Wolf kređon. Program svodnosti jost vrlo bogat i zanimiv a mi želimo, da naša brnađta što dostojnije proslavo svoga volikoga biskupa i rođuljba.

Izvođio kraljevsko voliko gimnazijo u Rieoi, koconem školeko godino 1886-87. Sadržaji I. Talijanski i latinski provodiloci Gunduliova "Omanaa" od prof. Ivana Milčetića. II. Školako viosti od ravnateljstva.

Iz ovih poslednjih vadimo, da je na gimnaziji podučavalo 15 učiteljskih silah, a djakah bijaše na gimnaziji početkom školske godino 253 a koconem isto godino 241. Ovi se diele po vjori: 235 rimokatolikah, 5 grčko-iztočnih i 1 mojsejovca. Po zavidiu: iz Hrvatske-Slavonije i Dalmacije 176, iz Istro 55, iz Kranjske, Štajerske, Koruške, Trsta, Beća itd. 10. Svjedočbu je dobilo I. redn s odlikom 43, I. reda 133, II. reda 20, III. reda 14, dozvolu za opravak 28. Stipendistah bijaše u svemu 18, koji su uživali podporu u iznosu od for. 1700. Osobitimi zadovoljavtom izličemo lip broj istarskih mladićah, koji polaze rieoku gimnaziju, kojij imademo mi istarski Hrvati najveđma zahvaliti za ono sviešiti što je prodria u naš narod. Nemanjima veseljom konstatiramo, da bijaše na istoj gimnaziji između 48 odličnah, njih 12 iz Istro, što je po nas vrlo povoljan razmjor i što nam je utjehom, da će n rieđka gimnazija odgojiti čestitih mladićah, koji će danas sutra biti rodu na spas i čast.

Koconem školske godino 1885/6 položilo je 15 osmoškolnih izpit zrelosti.

Ovo se je godino podvrglo izpitu zrelosti 16 učenikah, 15 javnih i 1 privatni.

S uspjehom ga položio 12, a od ovih 4 s odlikom.

Reprobirani bijaše na dva mjososa 3, a 1 na godinu dana.

Buduća školeka godina počima na ovom zavodu 1. oktobra 1887.

Učenic, koji želi biti primljen u I. razred, treba da se u pratnji roditeljah ili njihovih zamjenikah prijavi ravnateljstvu dne 27. 28. 29. 180. septembra od 8—12 sati prije podno te dokaže: 1. krasnim ili rođanim listom, da je navršio deseto godinu života: 2. svjedočebom odputnostom ili polaznicom, da je IV. razred pučke škole s uspjehom izuđio.

Samo od onakovih učenikah, o kojih bi nastala osnovana sumnja, da ne posjedaju onu mjuoru znanja, koja su potrebna za uspjehšan napredak u naučih, zahtjevat će se na prijammom izpitu: a) iz nauka vjere ona mjuora znanja, koja je propisana za četeli razredn pučke škole: b) iz hrvatskoga kao nastavnioga jezika okretnost u dijnanju i pisanju, poznavaju pravilnih oblika s najglavnijim iznimkama; vještina u razglabanju prosta razišeno izroko; najglavniju o pravopisu i razgodih, to njihova praktična upornba kod pisanja diktañda.

c) iz računstva četeli glavno vrsti računa a ostalim brojevji.

Učionel dolazeti na novo imadu platići 2 for. 10 nov. u lino primacno.

Iz Rieka šalju nam prijatelj aliođodo radko: Veilika vrućina dosta je pripomogla, da Vam se nelma javio kako nam bio obodno; ali volika vrućina i suđa bit do takodjer uzrok, da nu na našli okolihani i ovo godino muđili budavna. Nočičeš se doeto, a kad kad padu dvie tet kapljice, nu novorotni burli razpešl avo našo nadjo; volim našo, jer i mi u gradu željno žokamo, da se obilatin dnođom zrak ohladi.

Poznat Vam Madjar znalauo je peđepati, koju je dobio na 12 prošlog mjososa na koren, ali zato je bilo pozvano i nekolkko Rieđanah, da se opravdaju. Nekeji od ih bijaše odsudjoni na 50 for. globe. To nije baš mala globa, ako se uoamunji, mogla bi se i umnožiti. Ipak nisu svi znalčeljni kako će noprilatrana pravica odsuditi omu odličnu gospodu Madjaro, kraljevsko činovniko, koji su poslije pol nođi navallli štaptima na redarstvoio strazaro, koji su vršili svoju dužnost.

Madjarski profesor prošli su kroz Rieku i Opatlju u Mleko. Od puđanstva jedva se tkogod spomnulo, da su mod nam prekodravakta bratja. To je poveo naravno, jer se je dosta do sada "vidilo" vje bratjo avijai, a bogno dosta se te isto bratje baš sada pripravja, da nam dođu u pohod.

Naša se obdionka blagajna — lako je to pamotno napomenuto ledan Vaš dopisnik — morat nešto preteptiti, da dostajno dodele i pripravi pot. čbita za kongres vatrogaraka i iz svih strana madjarske kruno. lina pak dosta ljudi, koji tvrde, da će ovaj pohod od 1200 ljudi za četiri dana biti kraslan za gradjane u obdo, a i mi smo tog mntionja, nu mislamo, da nije baš jamotno kad su avakva vrućina odakupljašit toliko ljudi u jedan no voliki grad.

Vlada nastoji, da opet probudi zapapano oduševljenjo Rieđanah za madjarska stvar, a radi toga i jostu ovi pohodi nu Rieku; ali uspjeh tomo trudu je sve to više dvojsben ili ničuan. Ipak se vazeć pišo u ovdasnjih novinah, da jo Madjarsko za nas "Madro Patria" a pišo se istodobno u istih novinah, da je naša narodnost talijanska! Vidi se kako koraca nesjogurno onaj, koji ide s pravog puta.

Prvo nego li nam dođu madjarska bratja, posjetiti će nas "Societä Operaiva" iz Pule, u istodobno misle dođi sime i nekakvi "Borsaglieri" iz Zadra. Dakako, oba ova društva, osobito ovo zadnje, doći će, da nom se pokažu obučeni u najnovijoj njihovoj narodnosti, jer ako toga tkogod nezna, treba da mu javimo, da imado i u Zadru ljudih, koji su promjenili svoju narodnost, to rado se istarskimi šarancjaci po višjem nalogu za dienu(?) "Pro Patria".

Da se ovim ljudem pomaže s proko mora, nije baš pošteno, ni je nekako opravdano, promda je za nas žalostno. Ali da se ovi ljudi podupiraju proti Hrvatima u boćkih novinah, to je norazumljivo, kao što je činovniko do njamo vođo, sada se

pañ, tlođoni ovim trovozom, naporenim protiv nam!

Madju sobom se ovi našli protivnici mrvo i grdo ali kadn se tido našeg iznika i u obdo našeg obstanika, složo se modju sobom protiv nam i to samo pomoću izrođah našli. Oni kad kad pobodo, a tako njim je pošlo za rukom i ovdjo privremono pobedići.

Br a j d a r.

Izpravak. U 20. broju "Naše Slogo" ad dne 21 jula u razpisu natjeđaja uvukla se pomotnjom pogrođka, koju ovim izpravljamo. Mjasto dvio službo podučiteljah, imo glasić: "dvio službo učiteljah III. vrsti; jedna n dvorazrednoj pučkoj školi u Klani i na trorazrednoj pučkoj školi u Rukavou a hrvatskim uđovnim jezikom"; a mjesto dvio službo učiteljah imo glasić: "dvio službo podučiteljah na četvorazrednoj maćkoj uđioni u Kastvu i na trorazrednoj pučkoj uđioni u Rukavou s hrvatskim uđovnim jezikom."

Prororađanastvo u vremenu za mjososa agusta, Mathieu de la Drömo probižo za tokuđi mjososa aliođodo promjono vromena: Od 1—3 vjotar i olujo; mnogo kišo u Francozki; u Italiji o punom mjososu od 3—11 silna vjotar; u Njemačkoj tuđa. Olujo od 10—25; vrućina vrlo promjenjljiva. Veilika vrućina ocloro ardoznoznoga miora. Ocean osobito nomiran na portuzilskoj obali i u Gaskonskom zaljovu. Dosta kišo od 25 augusta do 2 septembra, koja će ublažiti nooznuo vrućinu. Rieko će nabroknuti po svoj Europi. U tom mjososu biti će daktlo u obdo mnogo olujah i kišo. Kišo noka bude u Izobilju, no od olujah, tuđo tido, odvauo nas Jug.

Došet katah visoko kuda. Now-York je grad u kom se avo stvar i mnastraju na gladićta pravo vrladnosti, tako i kod stanovni, koji nu se ravllli do nake osobitosti, koja je po našli nazorih pretjorana nu kod Amerikancionah razumna. Zemljišta nu u Now-Yorku i u Oly-u) vooma skupa i u toga gradjovnici, da postignu šim vođi pohodo, zidaju kuđo u voliko vrlino. Takova jedna kuđo je "The Ouborno Apartment-house" u 7 Avonou-i. Prođoljo je posvo jednostavno, nu ipak je ocloro agrada voličanostvona i oko motritelja traži nekome teskobom najviše vrlino toga kumentitog gorastana. Kuđa sastoji od dooet spratovah, pod normalno vrlino a sugruđona je od kaptona i željeza, dakle obezbedjena od vatro. Nutanja arhitektura je razkošna i svj. uređba praktična i udobna. Kod gradjivo upotreblili su se mramorni pilovi, kolono i uglađeni kamou po stonah, mozaike, bujadisana stakla, pozlađoni bronci, hrasovo i mahagoni drvo u razalnoj množini, samo da bude sve dravto, izvratno i najuglađnije. U svakom spratu jesu četeli atani po 8 do 10 gospodskih sobah s avini pripadajudimi prostorjama. U svakom stanu nalazi se razvjeta i oloktridni zvono, telefon itd. Svi stanovi i hodnici grju su u zimi od ardiđnje peš. U kuđi nalazi se takodjer javna kuhinja, iz koje se može u svako doba dana dobiti jula i pića ješino, tako da ako se domačiči neđu kuhlati, možo što god zaželi narudići kod kućnjog kuharica. Najakupljil oprati su 4—6 i staje u ih redovnih stanovi od 4000—5000 for. ujedno grjajujo, razvjeta i vodovod, brozavj i telefon. Ta kuđa nosi na godlno njanjmino do for. 100,000, a stajnja je prieko dva miliona forintih.

Vlastiti kuđo nije študio kod troška samo da svojim stvarom priredi svu udobnost, što se u današnjem vijeku zahtjevati može. Mora se priznati, da su Amerikanci već davno pretokili kulturu starog svijeta europskog.

Zlatnog novca kovano je u ocloro Austriji godino: 1883 . . . . . 5,418,048 1884 . . . . . 5,101,633 1885 . . . . . 5,792,444 1886 5,668,754

Srebrog novca kovano je u Austriji godino 1886 za for. 604,850. Po forinti i po dva forinta ukupno 301.819 komada u vrladnosti od for. 634,856 što je najviše bilo odredjano za orient. Godino 1885 iznađo je vas kovani sreb-iz for. 8,183,900. U Ugarskoj kovano je prošlo godino po forint 1,565,967 komada. Bakrenog novca kovano je lani u Austriji 89 milijuna komada po 1 novč. 2 milijuna komada po pol novčica. U Ugarskoj 17,376,333 novčica, pol novčica, se u Ugarskoj već više godlno nekaje.

Ukupno je lani kovano novca u Austriji za forinti 10,808,754, a u Ugarskoj for. 4,453,048, skoro isto toliko i godino 1885.

Cielokupni broj židova računa se po godišnjem izvjeđču u Parizu izlazećeg arjiva na 6,800,000 glava. U Europi jli ima 5,400,000, koji se diele u različite države: u Njemačkoj 1,602,000 u Francuzkoj 92,000

u Austro-Ugarskoj 1,644,000 (u samoj Galiciji 688,000), u Italiji 40,000, u Nizozemskoj 82,000, Rumunjskoj 268,000, u Rusiji 2,552,000 (od ih u Poljskoj 788,000), u Turskoj 105,000 itd. U Aziji živi oko 300,000, po prilici 195,000 u azijskoj Turskoj (25,000 u Palestini) u Africi do 350,000, nalmo u Abisiji 200,000, u Maroku 80,000, u Tunisu 55,000. Preselilo se u Ameriku preko 250,000.

Književnost.

"Zbrani spisi" Jos. Stritar-ja, 6. snopiš. Ljubljana Ig. pl. Kleinmayr i Ford. Bamberg. 1888. Cena vaakomu snopiču 25 kr.

Turić Gjuro. * Znameniti Hrvati. Poviestno pripoviedko za mladože sa 10 originalnih slika, naklada akad. knjižaru Lav. Hartmanna (Kugli i Deatsch) Zagreb, Olona kruto voz. 60 nd.

U svojoj sbirci "Spisi za mladože", koju uređuju prof. Baarilok donša rovna knjižara djelo, ko je do za ocloro stadi ono priznanje, što ga po ovom krasnom i pouđnom sadržaju zasluđujo.

Djelo se uz svoju jostinu ocloro odličju bogatim i krasnim sadržajom. Napominjemo aliođodo znameniti Hrvate, opisanu u ovoj knjizi: Krato Frankopan i Nikola Juridić, Juljo Klovio, Nikola Subić-Zrinski, Andrija Krišić Mirošić: svaki od ovih sa slikom al. Uz to su najkrasnije epizoda protumađono leplimi slikami.

Mi ovo djelo najtoplije proporuđamo i nadamo se, da će nas g. pisac uskoro opet iznenaditi kom lipom knjigom.

Dobrovoljni primosi za Dolomtov spomonik

Si, odbor delavakoga podpornoga društva ujedj zaključku od dne 23 pr. m.

- a) mužki odlo . . . . . for. 800.—
- b) ženski . . . . . " 100.—
- Obitelj Trsten Trst . . . . . " 25.—
- Ivan Sabec . . . . . " 26.—
- Dr. I. Bljak . . . . . " 15.—
- Mato Polc . . . . . " 10.—
- Dr. Fr. Mandić . . . . . " 10.—
- Obitelj Manuš . . . . . " 10.—
- Prano Doklevo . . . . . " 10.—
- Gaspar Kastello, Materija . . . . . " 10.—
- Ivan Nabergoj, drž. poslan. . . . . " 10.—
- Oskar Polaj, c. kr. obrtni mud-zornik Trst . . . . . " 10.—
- V. M. Živić Trst . . . . . " 10.—
- I. Hmelak Mozirje . . . . . " 10.—
- Jakov Klemenec Trst . . . . . " 5.—
- Franjo Žilko Trst . . . . . " 5.—
- Gjuro Vuković Trst . . . . . " 5.—
- A. Hnat Kobarić . . . . . " 5.—
- Ludvig Promrov Gorica . . . . . " 5.—
- Julij Varto Trst . . . . . " 5.—
- Vlast Valenčić Trst . . . . . " 2.—
- Anton Žitko Trst . . . . . " 2.—
- Josip Kavčić Trst . . . . . " 2.—
- Lavro Žvab Trst . . . . . " 2.—

Ukupno . . . . . for. 588.—

Zahvaljujuć se na primljenih milodarh, preporuča se za dalnje primose. U Trstu, 3. agusta 1887.

A. Tridon, blagajnik.

Dopisnica uprave.

Od dne 21. do 31. mjeseca jula pripisalo nam pređlatu do konca koliko godlu: P. n. gg. Z. J. Sv. Kriz — I. G. Šterna — Čit. Dobrovoljni — B. D. Truska. — Fr. G. Monard — A. O. Pinnat. — M. M. Punat — L. J. Čitavatica. — J. O. Puzin — N. K. Po t-Sal — I. L. Šumberg — F. I. Albona — L. R. Pomer J. ud. L. Kastav — F. D. Puzin — N. P. Beraš — Obš. Odbor. Pinnat — Osim togu pripisalo nam P. n. gg. V. M. Puzin do ko ea g. Bl. — M. G. Ilum do konca g. 86 — F. R. Švolnovsk — S. Švavica do konca novembra t. l. — K. A. Trst. — M. L. Lokonik za 1885. — Breda G. Delalco for 2 — A. M. Kleka for, 1 — A. D. Kerk 1 for. P. n. g. F. R. Brgnd. U naših je knjigah zahtjevo no baš kako Vi volite, javljeno je pogriješio u izvornom slagara.

Dopisnica uređništva.

Gosp. S. S. Puzinčelna: Sve je u redu. Srdačno avdruvan.

Prijatelji, koji nas pitaju za nuđavno govore u Nuburgu i naš g. uređnika za pok. Dobročinu, spušeljmo nu upravo "Edinosti" jer nam nedostaje prostora za većene govore.

Zatirijski brojevi

dne 30. jula.					
Trst	45	88	2	88	
Linc	35	78	25	1	82
Buda	89	68	81	68	15
dne 3. agusta.					
Prog	31	8	2	27	5
Lavov	68	9	38	68	71

